

VI.2 Monarchia absolutna we Francji

Zapoznaj się z fragmentem tekstu źródłowego, a następnie wykonaj polecenia.

Pewna pycha osobista powodowała nim w wywyższaniu ministrów skromnego pochodzenia. Czuł dobrze, że może przygnać wielmożę pod obuchem niełaski, ale nie może zniweczyć ani jego, ani też jego rodu. Natomiast zrzucając ze stanowiska sekretarza stanu czy jakiegokolwiek wysokiego urzędnika, strącał go i jego rodzinę w nicość, z jakiej stanowisko to wyniosło i bez którego żadne, największe nawet bogactwa nie wydobyłyby z niebytu.

[...] Zaczęto go chwalić ponad miarę i zepsuto go. Pochwały, powiedzmy nawet lepiej: pochlebstwa, tak lubił, że najbardziej prostackie dobrze przyjmował, a najnikczemniejsze jeszcze lepiej. Była to jedyna droga, by się doń zbliżyć [...].

Z tych to źródeł dziwnych i trujących zrodziła się w nim owa pycha, o której bez przesady można rzec, iż gdyby nie lęk przed szatanem, [...] byłby się kazał ubóstwiać i znalazłby bałwochwalców. Świadczą o tym jego pomniki tak przesadne, żeby się wyrazić powściągliwie. Na przykład jego statua na placu Zwycięstwa. Byłem przy jej pogańskim poświęceniu, widziałem, jaką rozkosz mu ona dała. Z tej pychy przyszło wszystko inne, co go zgubiło.

[...] Król lubił we wszystkim splendor, przepych i rozrzutność. Skłonność ta stała się jego zasadą, celowo podtrzymywaną i narzuconą całemu dworowi. Aby mu się podobać, trzeba było być rozrzutnym w przyjęciach, ubiorach, pojazdach, budowlach, grze w karty. [...] Była to rana, która wnet stała się rakiem toczącym od wewnątrz każdego obywatela, ponieważ z dworu rozszerzył się on na Paryż, na prowincję i na wojsko; ktokolwiek zajmował pewne stanowisko, szacowany był wedle tego, jaki prowadził stół, i według przepychu, jaki roztaczał wokół siebie.

[Źródło: Louis de Saint-Simon, *Pamiętniki*, t. I, tłum. Aleksander i Maria Bocheńscy, Warszawa 1984.]

a) Wyjaśnij, z jakiego powodu Ludwik XIV awansował na wysokie stanowiska wyłącznie ludzi spoza arystokracji.

.....

.....

.....

b) Przedstaw sposób, w jaki autor ocenia przepych i bogactwo dworu królewskiego. Wyjaśnij, jakie skutki przyniosły one Francji.

.....

.....

.....